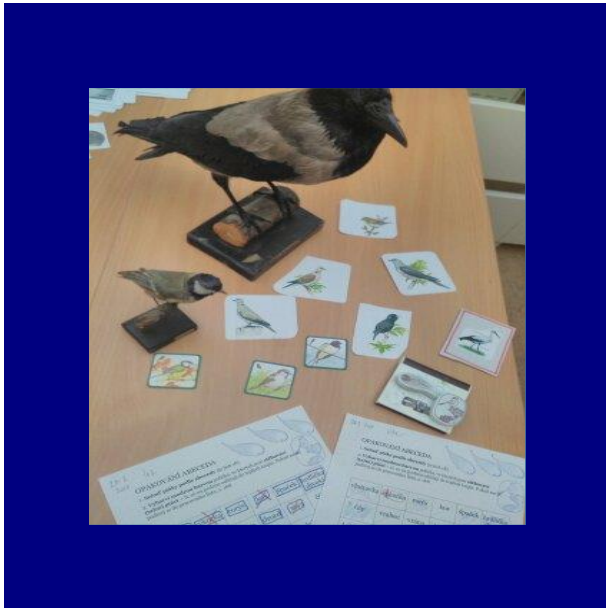

PTÁCI aneb volný jako pták

Jazykový cíl:

- rozšiřování slovní zásoby
- psaní párových souhlásek (vlastovka, holub, tetřev, volavka apod.)
- opakování abecedy
- gramatické rody
- podstatná jména hromadná
- vytváření infinitivu
- poznat literární žánr *bajka a přirovnání*

Obsahový cíl:

- propojení češtiny (ČDJ) a přírodopisu (učivo 7. třídy)
- žák roztrídí ptáky do skupin (dravci, pěvci ...), ty co žijí ve městě, v okolí lidských obydlí apod.
- vysvětlí rozdíl mezi stálým ptákem a ptákem stěhovavým

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

- žák dokáže popsat stavbu těla a způsob života ptáků, jaká mají hnízda, čím se živí, kde žijí (u vody, v lese, ve skalách apod.)

- opakování zemí a světadílů – co to je migrace

Slovní zásoba:

drozd, vlaštovka, tetřev, volavka, labuť, holub, čáp, kavka, jestřáb, strakapoud, sup; hnído, hlava, trup, křídlo, ocas, nohy; zrní, míč, trní, stěhovavý, stálý, hnízdo, potrava, pěvec, dravec, mák, sít

Jazykové struktury:

hejno ptáků, stádo koní, smečka vlků, vrabec domácí, čáp bílý, rorýs obecný, vlaštovka obecná, drozd zpěvný; roste mák, ptáčku maličký, sejou mák, plejou mák, kvete mák, jedí mák, pověz mi

Průřez do dalších předmětů: český jazyk, přírodopis, hudební výchova, výtvarná výchova

Průběh lekce:

TIP: donést reálné předměty: peří různých ptáčků, figurka ptáka, vycpanina z přírodopisného kabinetu, flétna či jiný hudební nástroj ...

1. Na úvod pustit zpěv ptáků
2. Brainstorming: Jaké znáte ptáky? Píšeme na tabuli
3. Jak se říká tomu, když letí ptáci pohromadě? Kreslíme jako mapu porozumění: je to *hejno*

A co když potkáme hodně koní? Jak se tomu říká? */stádo/* A parta vlků? */smečka/* Mnoho opic? */tlupa/*

----- vysvětlit podstatná jména hromadná (různé skupiny živočichů)

4. Co ptáci dělají?

Nejprve píšeme přítomný čas, poté základní strukturu – infinitiv: létají – létat, zpívají – zpívat, krouží – kroužit, stěhují se – stěhovat se, zobou – zobat, lezou – lézt atd.

5. Práce s obrázky ptáků:

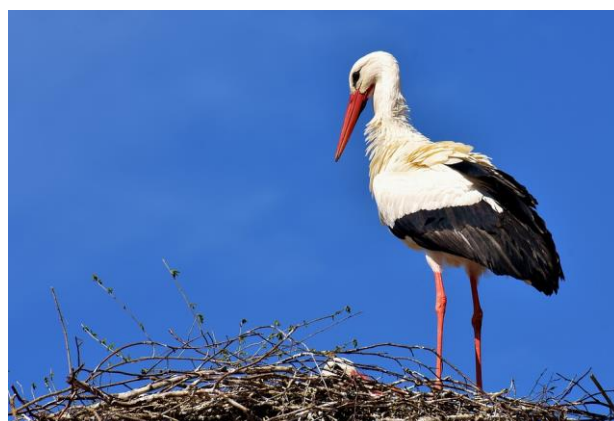
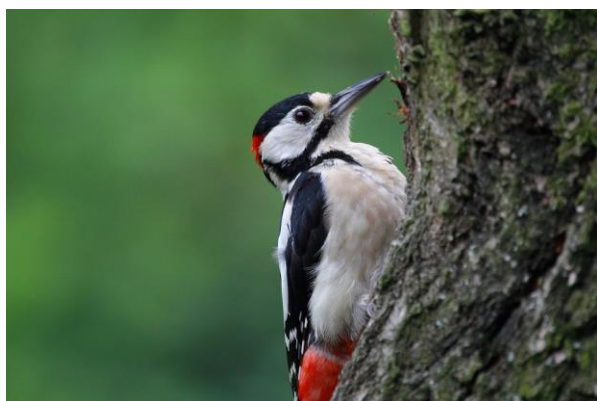
Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Obrázky rozstříháme a s pomocí příruček necháme žáky vyhledávat názvy ptáků. Až potom název k obrázku. Otázka *Co to je? Čáp A kde žije? Kde má hnízdo?* (Dle pokročilosti žáků lze stupňovat náročnost otázek. *Je to pták stěhovavý? Apod.*

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

DROZD	VLAŠTOVKA
TETŘEV	VOLAVKA
LABUŤ	HOLUB
ČÁP	KAVKA
JESTŘÁB	STRAKAPOUD

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

SUP	ČÍŽEK
------------	--------------

6. Výroba posteru (vzniká postupně, podle ptáků, které už známe...)

7. Pozor! Něco slyším, něco jiného píšu. V češtině existují párové souhlásky:

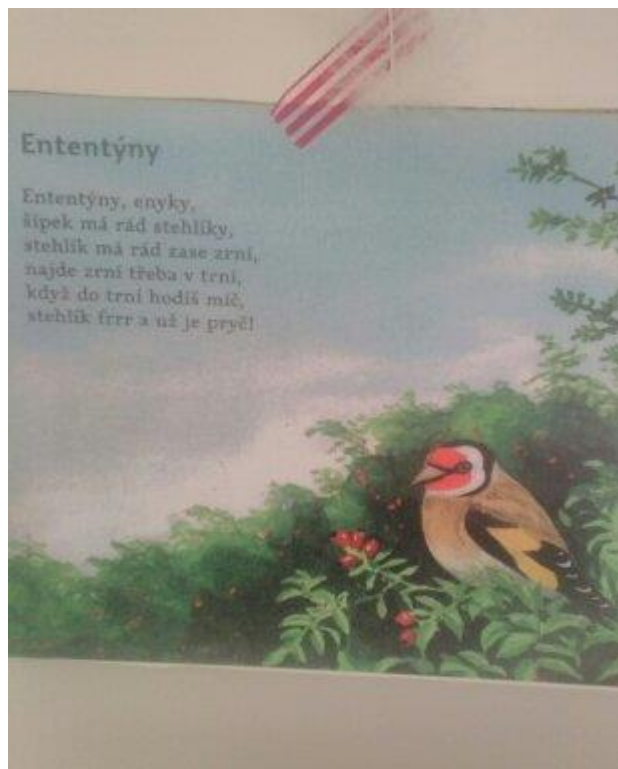
b – p · · d – t · · d' – t' · · h – ch · · v – f · · z – s · · ž – š

Zkus doplnit následující cvičení. Jaj zjistíš, co budeš psát? Předvedeme na příkladu: Na jaře přilétlo hodně VLAŠTOVEK, píšeme tedy V, nikoli F atd.

VLAŠTO_KA	TETŘE_
KA_KA	JESTŘÁ_
VOLA_KA	STRAKAPOU_
HOLU_	DRO_D

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

8. Učíme se nazpaměť básničku Ententýny o stehlíkovi od J. Hrubína a trváme na dobré výslovnosti.

9. Zpíváme a hrajeme píseň: **Čížečku, čížečku** (vytištěno z dětských stránek, včetně notového záznamu)

ČÍŽEČKU, ČÍŽEČKU

Čí - žeč - ku, čí - žeč - ku, ptá - čku ma - líč - ky, po - věz mi, čí - že - čku, jak se - jou mák.
Ami D7 G Emi Ami D7 G G7 Ami D7 G Emi Ami D7 G
Aj tak tak, se - jou mák, aj tak tak, se - jou mák, aj tak tak, se - jou mák, tak se - jou mák.
2. Čížečku, čížečku, ptáčku malíčky, pověz mi, čížečku, jak roste mák?
Aj tak tak, roste mák, aj tak tak, roste mák, aj tak tak, roste mák, tak roste mák.
3. Čížečku, čížečku, ptáčku malíčky, pověz mi, čížečku, jak plejou mák?
Aj tak tak, plejou mák, ...
4. Čížečku, čížečku, ptáčku malíčky, pověz mi, čížečku, jak kvete mák?
Aj tak tak, kvete mák, ...
5. Čížečku, čížečku, ptáčku malíčky, pověz mi, čížečku, jak jedí mák?
Aj tak tak, jedí mák, ...

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Píšeme na tabuli:

Co to je? Dělá? růst - roste, sýt - sejou, plít - plejou, kvést - kvete, jíst - jedí

10. Čtení s porozuměním: **BAJKA o lišce a čápovi**

Jaké vlastnosti se přisuzují jednotlivým zvířatům? Zkus doplnit. V závorce máš nápovědu – přesmyčky:

Chytrý jako (EOICP)

Lstivý jako (ŠKALI)

Moudrý jako (VOSA)

Volný jako (TPKÁ)

Bystrý jako (RELO)

Dotěrný jako (OUCHMA)

Tichý jako (KAŠYM)

Černý jako (ANHRVA)

Pyšný jako (ÁPV)

Věrný jako (ESP)

Šťastný jako (LCHEBA)

Kuňká jako (ABŽÁ)

Otázky po přečtení bajky:

Jaké postavy byly v textu? (liška a čáp) JAKÁ byla liška? (Istivá) Jaký měl čáp zobák? (tenký) Co to je vůně? Co Vám voní a co naopak smrdí? Kdo zůstal v bajce hladový? (liška) Jak vypadá džbán? Kdo to je soused? Jak se jmenuje Váš soused/sousedé?

Možno využít následující test:

PTÁCI: OPAKOVÁNÍ ABECEDA

1. **Spočítej**, kolik je v tabulce ptáků. Napiš SLOVY, např. sedmnáct.
2. **Seřad' ptáky podle abecedy.**
3. **Vybarvi modrou barvou** políčka, ve kterých jsou **stěhovaví (tažní) ptáci** – ti, co na podzim odlétají do teplých krajin. Pokud nevíš, podívej se do pracovního listu, s. 168 (Koumák pro druháky).

vlaštovka	sýkorka	rorýs	kos	špaček	hrdlička divoká
čáp	vrabec	vrána	drozd	sova	čížek
kukačka	straka	jiříčka	datel	holub	slavík

Použité zdroje:

Literatura:

Sís Petr: Ptačí sněm

Berne Jennifer: Kamil neumí létat

Šmalcova abeceda (Úkol: Hledej ptáky na obrázcích jednotlivých písmen a pojmenuj je, podle čeho jsi je poznal? Apod.)

Karel Hudec: Ptáci v českém životě a kultuře (pro inspiraci učitelovu)

Hrubín František: Říkadla pro celý den - báseň Ententýky

Obrázky:

[cit. 2017-12-22] Dostupný pod licencí Public domain a Creative Commons na WWW:

<<https://pixabay.com/cs/volavka-volavka-popelav%C3%A1-heron-pt%C3%A1k-3248419/>

<<https://pixabay.com/cs/pt%C3%A1k-%C4%8D%C3%AD%C5%BEek-lesn%C3%AD-samec-mal%C3%A9-1160460/>

<<https://pixabay.com/cs/drozd-pt%C3%A1k-tr%C3%A1va-zelen%C3%A1-p%C5%99%C3%ADroda-2441682/>

<<https://pixabay.com/cs/vla%C5%A1tovka-pt%C3%A1k-3439543/>

<<https://pixabay.com/cs/tet%C5%99ev-hlu%C5%A1ec-druh-%C5%BEensk%C3%A9-60280/>

<<https://pixabay.com/cs/labu%C5%A5-voda-b%C3%AD%C3%A1-vodn%C3%AD-pt%C3%A1k-jezero-2107052/>

<<https://pixabay.com/cs/holub-holubice-pt%C3%A1k-symbol-m%C4%9Bstsk%C3%A9-918848/>

<<https://pixabay.com/cs/%C4%8D%C3%A1p-pt%C3%A1k-let%C3%ADc%C3%AD-pe%C5%99%C3%AD-p%C5%99%C3%ADrody-2308235/>

<<https://pixabay.com/cs/kavka-raven-crow-raven-pt%C3%A1k-pt%C3%A1k-3747346/>

<<https://pixabay.com/cs/jest%C5%99%C3%A1b-pt%C3%A1k-pred%C3%A1tor-p%C5%99%C3%ADroda-3875629/>

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

<<https://pixabay.com/cs/voln%C4%9B-%C5%BEij%C3%ADc%C3%ADch-%C5%BEivo%C4%8Dich%C5%AF-pt%C3%A1k-915424/>

<<https://pixabay.com/cs/sup-l%C3%A9tat-p%C5%AFda-raptor-pt%C3%A1k-2785815/>

Příručky:

Koumák pro druháky, Didaktis 2016, s. 168, 169, 170 (pro pokročilejší žáky)

Atlas ptáků. Nový průvodce přírodou. Knižní klub.

Montessori aktivity pro děti, Svojtka&CO , s. 98 – 119 (Popis jednotlivých ptáků: Holub, Sýkora, Kos, Vrabec apod.; druhy ptačích hnízd apod.

Jana Táborková: Hezky česky, NIDV., s. 19-20. Bajka o lišce a čápovi. Čtení s porozuměním.

Pexetrio. Poznáš naše ptáky? (Na opakování a studium nových informací (jestřáb, vlaštovka, strakapoud, stehlík apod.) Brožurka obsahuje základní informace o ptácích: jak je velký, potrava, hnízdo, kde žije. Je tam rozdělení na dravce a pěvce.

Odkazy na internet:

1. Pracovní listy

– čtení s porozuměním (Vrabec domácí, s. 4-5) – krátký text a k němu otázky, úkol: popsat části těla vrabce, tvořivý: kreslí hnízdo

<http://vyuka.zsjarose.cz/index.php?action=lesson_detail&id=2236

- Učíme se venku: Ptáci venku, pracovní listy zde

<<https://ucimesevenku.cz/stahuji/>

2. Na úvodní naladění:

<<https://www.youtube.com/watch?v=2DZFc1MGO5I&t=57s>

3. Zábavný test:

<<http://skolakov.eu/prvouka/3-trida/ptaci/poznavame-ptaky/ptaci-hlasy.htm>

4. Zajímavý odkaz:

<<http://www.nasiptaci.info/fotogalerie/fotogalerie/viz>

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

5. Píseň Čížečku, čížečku

<<https://www.detskestranky.cz/cizecku-cizecku/>>

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

